

Leszek Korporowicz

Uniwersytet Jagielloński

Ewaluacja jako komunikacja Od animacji do alienacji

Pośród wielu sposobów rozumienia i definiowania ewaluacji, jeden z nich istnieje niezależnie od poziomu jego conceptualizacji i uświadomienia, staje się bowiem integralną cechą każdego działania, szczególnie złożonego i wieloetapowego procesu, który nazywamy ewaluacyjnym. Proces ten nie tyle definiuje, co tworzy sekwencję zdarzeń stanowiących jego komunikacyjne oblicze. Świadomość, a następnie refleksyjne zarządzanie badaniem ewaluacyjnym jako rodzajem mniej lub bardziej ukrytej komunikacji społecznej stanowić będzie o poziomie jego zastosowania, użyteczności albo też generować bariery, o jakich coraz częściej mówią nie tylko teoretycy, ale przede wszystkim praktycy ewaluacji. Ewaluacja widziana jako proces komunikacyjny ukazuje wiele swoich fundamentalnych cech, gdy samą komunikację zdefiniujemy jako interakcję społeczną, a więc nie tylko jednokierunkowy rodzaj przekazu czy informacyjnej transmisji, ale jako postać refleksyjnej wymiany, uczenia się o koniecznych komponentach podmiotowości i sprawczości jej uczestników. Interakcja ta osłania zarówno wiele potencjałów, możliwości jakie osłaniają już wstępne fazy ewaluacyjnego dyskursu, ale także wiele dysfunkcji, nieporozumień i wizerunkowych pułapek. Prakseologia procesu komunikacyjnego, jaką tworzą badania ewaluacyjne, wymaga zarówno jasnego zdiagnozowania problemów komunikacyjnych, jak i wyraźnego wskazania metod ich rozwiązywania. Problemy te lokalizują się na kilku poziomach procesu komunikacyjnego i wymagają odrębnej analizy, podobnie jak dzieje się to przy charakterystyce komunikacyjnych komponentów kultury organizacyjnej, a w konsekwencji kultury ewaluacyjnej.